

<i>A tantárgy címe</i> Hálózatok, közösségek, értékek	<i>A tantárgy kódja</i> BMNSZO9500M	<i>Tanév</i> 2012/2013
<i>A tantárgy típusa</i> Előadás	<i>Óraszám</i> Heti 2 óra	<i>Félévek száma</i> 1

Tantárgy célja

- I. A címben szereplő jelenségkörök interdiszciplináris keretben való bemutatása. Az előadás kitüntetett figyelmet szentel azoknak az új keletű kutatási irányzatoknak, melyek középpontjában a mikro-, és makroszintű társas kapcsolatok, a kapcsolatok legutóbbi évtizedekben végbement változásai állnak. A megközelítések fogalmi készletének és konceptuális alapjainak ismertetése során feleleveníti a hallgatók számára más ismert, klasszikusnak számító társadalomtudományi elméleteket és felvetéseket is.
- II. A témához kapcsolódó legújabb törekvések iránti érdeklődés felkeltése, egyúttal ösztönözve a korábbi tanulmányok újragondolását.
- III. Hozzájárulás a szakirányos szakdolgozati munka elméleti megalapozásához (a tanegység a Szociológia MA képzés Kultúra és életvitel szakirányán kerül meghirdetésre).

Előadó:

Dr Ferencz Magdolna Phd.

A tantárgy leírása (2013 tavaszi félév időbeosztásának megfelelően)

Sorszám	Témakör	Óraszám
1.	A kurzus célja, tárgya, menete és követelményei	2
2	Társas és társadalmi hálózatok: fogalmi alapok	2
3.	A struktúra és a mikro-szintű kapcsolatrendszerek hálózati megközelítése	2
4.	A hálózat kutatás módszertani alapjai	2
5.	Napjaink jelentős hálózat kutatási fejleményei	2
6.	A közösség fogalma: jelentésváltozatok és tipológiák	2
7.	Közösség kutatási hagyományok Hagyományos vs. „új típusú” közösségek	2
8.	Napjaink jelentős közösség kutatási fejleményei	2
9.	Az érték fogalma: definíciós kísérletek	2
10.	Az érték kutatás klasszikus iskolái	2
11	Napjaink jelentős érték kutatási fejleményei	2
12.	Hálózat – közösség – érték A vizsgálati tárgyak kapcsolódási pontjai	2

Értékelés, követelmények:

A kurzust lezáró érdemjegy kollokviumi jegy. Az elsajátított tudásanyag értékelésére a szóbeli vizsgán kerül sor. A sikeres vizsgához elengedhetetlen az előadásokon elhangzottak és a kötelező irodalomban foglaltak beható ismerete.

A szorgalmi időszak alatti konzultáció javasolt abban az esetben, ha a hallgató nehézségekbe ütközik az anyag elsajátítása során. A konzultáció szükséges feltétele, hogy a hallgató részt vett azon az előadáson, mely a számára nehézséget okozó kérdéskört tárgyalta.

Konzultációra kizárólag a fogadóórák keretében, az oktatóval (mailben) egyeztetett időpontban van lehetőség.

Kötelező irodalom:

Angelusz, R. – Tardos, R. (1998) *A kapcsolathálózati erőforrások átrendeződésének tendenciái a kilencvenes években*. In: Kolosi, T. – Tóth, I. Gy. – Vukovich, Gy. (szerk) Társadalmi riport 1998, TÁRKI, Budapest 237–256.p. Elektronikusan elérhető:

http://www.tarsadalomkutatas.hu/kkk.php?TPUBL-A-118/publikaciok/tpubl_a_118.pdf

Buda, B. (2011) *Kapcsolathálózatok*. *Lege Artis Medicinæ* 2011. 21(5). 402–403.p. Elektronikusan elérhető: <http://www.elitmed.hu/upload/pdf/kapcsolathalozatok-7620.pdf>

Christakis, A. N. – Fowler, J. H. (2010) *A dolgok sűrűjében*. In: uők. *Kapcsolatok hálójában*. Mire képesek a közösségi hálózatok, és hogy alakítják sorsunkat? Typotex Kiadó, Budapest. 19-48.p.

Christakis, A. N. – Fowler, J. H. (2010) *Amikor mosolygunk, az egész világ együtt mosolyog velünk*. In: uők. *Kapcsolatok hálójában*. Mire képesek a közösségi hálózatok, és hogy alakítják sorsunkat? Typotex Kiadó, Budapest. 49-76.p.

Christakis, A. N. – Fowler, J. H. (2010) *Hiperkapcsolatok*. In: uők. *Kapcsolatok hálójában*. Mire képesek a közösségi hálózatok, és hogy alakítják sorsunkat? Typotex Kiadó, Budapest. 280-317.p.

Csermely, P. (2005) *Társadalmi hálózatok*. In: uő *Rejtett hálózatok ereje Mi segíti a világ stabilitását?* Vince Kiadó, Budapest. 180-222.p.

Csermely, P. (2005) *Kulturális hálózataink*. In: uő *Rejtett hálózatok ereje Mi segíti a világ stabilitását?* Vince Kiadó, Budapest. 223-250.p.

Csermely, P. (2005) *Globális hálózataink*. In: uő *Rejtett hálózatok ereje Mi segíti a világ stabilitását?* Vince Kiadó, Budapest. 251-272.p.

Csepeli, Gy. – Prazsák, G. (2010) *Internetező az értékek vonzásában*. Mit értékelnek a magyarok? Faludi Ferenc Akadémia, Budapest. 187-204.p. Elektronikusan elérhető: http://www.phil-inst.hu/hu/aktualis/intszem/csepeli_prazsak_autonomia.pdf

Csizmadia, Z. (2002) Robert D. Putnam: *Bowling alone. The Collapse and Revival of American Community*. *Szociológiai Szemle* 2002/3. 183–193.p. Elektronikusan elérhető: http://www.tarsadalomkutatas.hu/kkk.php?TPUBL-A-566/szoc_szemle/TPUBL-A-566.pdf

Keller, T. (2007) *A modernizációs folyamat hatása az értékrendre*. *Szociológiai Szemle*, 2007/3-4. 14-37.p. Elektronikusan elérhető: <http://www.szociologia.hu/dynamic/070304keller.pdf>

Lin, N. (1997) *Társadalmi erőforrások és társadalmi mobilitás*. in: Angelusz, R. (szerk) *A társadalmi rétegződés komponensei*, Új Mandátum Kiadó, Budapest. 383-416. o.

Sárkány, M. (2000): *Közösségtanulmányok és összehasonlításuk lehetőségei*. In: uő: *Kalandozások a 20. századi kulturális antropológiában*. L'Harmattan Kiadó, Budapest. 57-73.

Skrabski, Á.- Kopp, M. (2008) *A bizalom, mint a társadalmi tőke központi jellemzője*. *Vigilia*, 10722-730. Elektronikusan elérhető: <http://www.vigilia.hu/2008/10/skrabski.htm>

Somlai, P. (1983) *Gondolatok egy közösség-elmélet viszontagságos történetéről*. In: Tönnies, F. (1983) *Közösség és társadalom*. Előszó. Gondolat Kiadó, Budapest.

Szántó, Z.- Tóth, I. Gy. (1993) *Társadalmi hálózatok elemzése*. In: Gazdaság és társadalom 1993 (3). Elektronikusan elérhető: http://www.socialnetwork.hu/cikkek/szanto_toth_cikk.pdf

Tardos R. (1995) *Kapcsolathálózati megközelítés: új paradigma?* Szociológiai Szemle, 1995/4. 73.80.p. Elektronikusan elérhető: <http://www.szociologia.hu/dynamic/9504tardos.htm>

Tóth G. P. (2002): *A közösség. Egy fogalom megalkotása, kiteljesedése, széthullása és felszámolása*. In: Pócs Éva (szerk.) *Közösség és identitás*. L'Harmattan Kiadó, Budapest. 9-33.p.

Tóth, I. Gy. (2009) *Bizalomhiány, normazavarok, igazságtalanságérzet és paternalizmus a magyar társadalom értékszerkezetében*. A gazdasági felemelkedés társadalmi-kulturális feltételei című kutatás zárójelentése. Tárki, Budapest. Elektronikusan elérhető:

http://www.tarki.hu/hu/research/gazdkult/gazdkult_elemzeszaro_toth.pdf

Utasi, Á. (1991) *Az interperszonális kapcsolatok néhány nemzeti sajátossága*. In: uő. (szerk.) *Társas kapcsolatok*. Gondolat Kiadó, Budapest. 169-193. p.

Wellman, B. – Gulia, M. (2007) *A netszörfözők nem utaznak egyedül: virtuális közösségek, mint valódi közösségek*. In: Halácsy, P.–Vályi, G.–Wellman, B. (szerk.) (2007) *Hatalom a mobil tömegek kezében. Új média re:mix I*. Typotex Kiadó, Budapest. 143-186.p. Elektronikusan elérhető: <http://mediaremix.hu/remix1/letolt/wellman.pdf>

Ajánlott (ajánlottan újra olvasandó) irodalom

Tönnies, F. (1983): *Közösség és társadalom*. Gondolat Kiadó, Budapest.

Barabási, A. L. (2003) *Behálózva – A hálózatok új tudománya*. Magyar Könyvklub, Budapest.

Mérei, F. (1996) *Közösségek rejtett hálózata*. Osiris Kiadó, Budapest. 5-138. p.

Weber, M. (1987) *Közösség és társulás*. (Szociológiai alapfogalmak 9.par.) In:uő. *Gazdaság és társadalom I. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest.66-68.p.*

Utasi, Á. (2002) *A bizalom hálója. Mikrotársadalmi kapcsolatok, szolidaritás*. Új Mandátum Kiadó, Budapest.